

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Gospodarki Narodowej

Data posiedzenia: 5 marca 2013 r.

Nr posiedzenia: 77

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji senator Marek Ziółkowski.

Porządek posiedzenia: 1. Informacja o funkcjonowaniu polskiego przemysłu lotniczego w 2013 r.

- W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Łukasz Abgarowicz, Grzegorz Czelej, Wiesław Dobkowski, Stanisław Jurcewicz, Kazimierz Kleina, Stanisław Kogut, Marek Martynowski, Jan Michalski, Andrzej Owczarek, Aleksander Pociąg, Bogusław Śmigiel, Jan Wyrowiński, Roman Zaborowski, Marek Ziółkowski,
- zaproszeni goście:
    - Ministerstwo Gospodarki:
      - podsekretarz stanu Grażyna Henclewska,
      - zastępca dyrektora Departamentu Innowacji i Przemysłu Otylia Trzaskalska,
      - naczelnik wydziału w Departamencie Innowacji i Przemysłu Krzysztof Zaręba,
      - naczelnik wydziału w Departamencie Programów Offsetowych Ewa Surowiecka,
      - główny specjalista w Departamencie Innowacji i Przemysłu Anna Buza,
    - Ministerstwo Obrony Narodowej:
      - dyrektor Departamentu Polityki Zbrojeniowej gen. Leszek Cwojdziański,
      - główny specjalista w Departamencie Polityki Zbrojeniowej Grzegorz Kaniowski,
    - Instytut Lotnictwa:
      - dyrektor Witold Wiśniowski,
    - Związek Pracodawców Przedsiębiorców Przemysłu Obronnego i Lotniczego:
      - członek zarządu Cezary Szczepański,
    - Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych:
      - dyrektor Ryszard Szczepanik,
    - PZL Mielec
      - doradca prezesa zarządu Tadeusz Skubisz,
    - Avio Polska Sp. z o.o.:
      - członek zarządu Paweł Poncyłjusz,
    - WSK „PZL Świdnik” SA:
      - prezes zarządu Mieczysław Majewski,
    - Bumar Żołnierz SA:
      - prezes zarządu Ryszard Kardasz,
    - WSK „PZL Rzeszów” SA:
      - kierownik Departamentu Business Analysis Jerzy Halicki,
    - NSZZ „Solidarność”:

– przewodniczący Sekcji Krajowej Przemysłu Lotniczego Roman Jakim.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Przewodniczący komisji senator Marek Ziółkowski podkreślił, że w porównaniu z innymi branżami w przemyśle lotniczym nie jest odczuwany kryzys, nie zmniejszyła się liczba zamówień. Dobre perspektywy wynikają także z owocnej współpracy z nauką w formie inicjatyw klastrowych. Senator zwrócił się do przedstawicieli rządu o zaprezentowanie informacji na temat realizacji programów offsetowych i głównych kierunków eksportu, a do reprezentantów branży – na temat wyzwań i barier rozwoju.

Senator Stanisław Jurcewicz opowiedział się za zwiększeniem dochodowej sprzedaży wysoko przetworzonych produktów zamiast eksportu myśli technicznej, której kosztowne produkty wracają do nas w postaci offsetu. Pytał, czy jest możliwa całkowita samodzielna produkcja śmigłowca wojskowego w Polsce.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Grażyna Henclewska zwróciła uwagę na mocną międzynarodową pozycję branży lotniczej i ważną rolę przemysłu lotniczego w polskiej gospodarce. Inwestycje zagraniczne, w tym światowych potentatów, oraz intensywna restrukturyzacja i prywatyzacja umożliwiły wprowadzenie wysokich technologii i innowacji. W polskim przemyśle lotniczym działa 100 firm zatrudniających 23 tys. osób. Eksport stanowi 80% przychodów branży, główni odbiorcy to USA, Wenezuela, Indonezja, Włochy, Hiszpania i Niemcy. Wiceminister gospodarki podkreśliła, że polskie firmy są istotną częścią globalnego łańcucha dostaw komponentów w tym sektorze produkcji. Omówiła jego strukturę i wyniki, wymieniła najważniejsze podmioty i ośrodki naukowe.

Prezes zarządu WSK „PZL Świdnik” Mieczysław Majewski przedstawił działalność kierowanego przez niego przedsiębiorstwa. Należy ono do włosko-brytyjskiego konsorcjum Agusta-Westland, specjalizuje się w produkcji śmigłowców wojskowych różnych klas i zastosowań. Sztandarowym produktem jest śmigłowiec typu „Sokół” w wielu wersjach, który kupują m.in. Filipiny i Algieria. Firma zajmuje się także dostawą komponentów, obsługą, remontami, szkoleniami i projektowaniem, prowadzi także badania. „PZL Świdnik” oferuje polskiej armii 70 śmigłowców typu AW149, w całości wytworzonych z polskich części i z wykorzystaniem polskiego montażu.

Członek zarządu Avio Polska Paweł Poncyłjusz zaprezentował profil produkcji fabryki w Bielsku-Białej, wiodącej części włoskiej grupy Avio. Wytwarza się tam głównie turbiny niskiego ciśnienia i przekładnie dla potrzeb największych firm przemysłu lotniczego. O efektywności zakładu decydują wysokie kwalifikacje inżynierów i projektantów oraz nowoczesne obrabiarki. Odnosząc się do kondycji całej branży, Paweł Poncyłjusz podkreślił konieczność aktywnej polityki rządu w celu przyciągania zagranicznych inwestycji. Jako instrumenty wsparcia dla inwestorów wymienił fundusze unijne i offset. Za źródło zamówień dla Wojskowych Zakładów Lotniczych uznał serwis i obsługę sprzętu kupowanego przez państwo. W opinii Pawła Poncyłjusza, nie należy przesądzać o zakupie wojskowego samolotu szkoleniowego za granicą, bo w Polsce były prowadzone badania i jest możliwa jego produkcja w naszym kraju.

Dyrektor Departamentu Polityki Zbrojeniowej w Ministerstwie Obrony Narodowej gen. Leszek Cwojdzński stwierdził, że bez programów offsetowych F-16 i C-130 obserwowany od kilku lat rozwój przemysłu i badań naukowych w sektorze lotniczym byłby dużo wolniejszy. Niektóre polskie zakłady nie są w stanie przyjąć ofert offsetu, które składają zagraniczne firmy. Nikt w Polsce nie dysponuje technologią produkcji turbin i sprężarek wysokiego ciśnienia i temperatury, bo jej posiadacze nie są skłonni do sprzedaży. Zdaniem gen. Leszka Cwojdzńskiego, najbardziej dochodowa byłaby kompletna produkcja silników, których samolot potrzebuje kilku w całym cyklu eksploatacji. Przetarg na dostawę śmigłowców wojskowych przewiduje duży udział Polski w produkcji, w tym włączenie w nią Wojskowych Zakładów Remontowych. Gen. Leszek Cwojdzński poinformował, że projekt nowej ustawy offsetowej zakłada przekazanie zarządzania całym offsetem z resortu gospodarki do resortu obrony. W jego opinii, prawo zamówień publicznych nie premiuje w wystarczający sposób krajowych producentów uzbrojenia, co powoduje, że przegrywają konkurencję z zagranicznymi koncernami.

Dyrektor Witold Wiśniowski zaznaczył, że z powodu braku zamówień przemysłu zasadniczym źródłem dochodu kierowanego przez niego Instytutu Lotnictwa jest eksport myśli naukowej i usług badawczych do USA. Za barierę wzrostu uznał niewystarczający dostęp do zewnętrznego finansowania, potrzebnego do kosztownej rozbudowy laboratoriów.

Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, kierowany przez dyrektora Ryszarda Szczepanika,

specjalizuje się w konstrukcji informatycznych systemów wsparcia samolotów i cyfryzacji pilotażu. Mają one zastosowanie w śmigłowcach typu „Głuszc” i także w samolotach wielozadaniowych F-16. Dyrektor Ryszard Szczepanik postulował unowocześnienie eksploatowanych przez wojsko samolotów szkolnych typu „Iskra” i „Orlik” poprzez zastosowanie w nich rozwiązań cyfrowych. Skrytykował fakt, że armia nie korzysta z symulatorów dostępnych w ITWL.

Członek zarządu Związku Pracodawców Przedsiębiorców Przemysłu Obronnego i Lotniczego Cezary Szczepański zaapelował o poświęcenie większej uwagi prywatnym firmom produkującym dla wojska w powstającym programie wsparcia dla przemysłu obronnego w latach 2013–2020. Za uzupełnieniem tego programu o niezbędne elementy opowiedział się także przewodniczący Sekcji Krajowej Przemysłu Lotniczego NSZZ „Solidarność” Roman Jakim.

Ryszard Kardasz, prezes Przemysłowego Centrum Optyki z Grupy Bumar, zasugerował zwiększenie nakładów na samoloty bezzałogowe.

Doradca prezesa zarządu PZL Mielec Tadeusz Skubisz zakwestionował zdolność zakładów w Świdniku do produkcji silników, przekładni i awioniki potencjalnego śmigłowca dla polskiej armii. Jak zaznaczył, PZL Mielec sprowadza niektóre elementy do końcowego montażu.

W posiedzeniu komisji uczestniczyła osoba wykonująca zawodową działalność lobbingową – Paweł Sowa z Viewpoint Group.

Opracowano w BPS, BKS